

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PROSTOROVÉ TVORBY

DEPARTMENT OF SPATIAL DESIGN

KRAJINA POKAŽDÉ JINAK - LE3N8 LEŠNÁ

COUNTRYSIDE EVER CHANGING - LE3N8 LEŠNÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Ondřej Zavadil

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.

BRNO 2022

Zadání diplomové práce

Číslo práce:	FA-DIP0065/2021
Ústav:	Ústav prostorové tvorby
Student:	Bc. Ondřej Zavadil
Studijní program:	Architektura a urbanismus
Studijní obor:	bez specializace
Vedoucí práce:	Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.
Akademický rok:	2021/22

Název diplomové práce:

Krajina pokaždé jinak – LE3N8 LEŠNÁ

Zadání diplomové práce:

Lidstvo odjakživa prochází vývojem, řada věcí mění naše návyky a způsob života v návaznosti na potřeby a dobu, ve které žijeme. Život na vesnici je vhodným příkladem, který ukazuje vztah člověka k okolí svého bydliště. Znamá krajina je pouhým výsekem skutečnosti, která je navíc zploštělá a obroušená naší zkušeností. Pouhou změnou způsobu pohybu krajinou najednou zjistíme, že naše těsné sousedství je daleko bohatší, než jak ho známe a jak ho vnímáme. Narazíme na řadu překvapivých a intenzivních momentů, které nám umožní prožít naprosto nový pohled na známé okolí. Potenciál naší krajiny je násobně vyšší než jak jej vnímáme. Uzavření do svých bublin a prostorů vesnice mluvíme o krajině, kterou nevyužíváme, neznáme a ani o ní vůbec nevíme.

Cílem práce bude využití potenciálu krajiny v úvahách o konkrétním směřování sídla.

Teoretická východiska budou uplatněna v konkrétním architektonickém návrhu.

Rozsah grafických prací:

Teoretická část

–analýzy

Návrhová část

–koncept

–situace 1:1 000–1:50 000

–půdorysy, řez, pohledy v odpovídajícím měřítku 1:100–1:25 000

–perspektivy, vizualizace/ilustrace

–fyzický model

–průvodní zpráva

Seznam literatury:

ALEXANDER, Christopher: The Nature of Order: A Vision of a Living World, Eurospan, 2005, ISBN 9780972652919

LIPSKÝ, Zdeněk. Sledování změn v kulturní krajině. Kostelec nad Černými lesy: Česká zemědělská univerzita Praha v nakl. Lesnická práce, 2000. ISBN ISBN 80-213-0643-2

LYNCH, Kevin. Obraz města = The image of the city. Praha: Polygon, 2004. ISBN ISBN 807273094-0

Termín zadání diplomové práce: 14.2.2022

Termín odevzdání diplomové práce: 9.5.2022

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Ondřej Zavadil
student(ka)

Ing. arch. Jan Mléčka, Ph.D.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Jiří Palacký, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 14.2.2022

Ing.arch. MArch Jan Kristek,
Ph.D.
děkan

OSNOVA TEORETICKÉ ČÁSTI

I. ABSTRAKT

ANOTACE
KLÍČOVÁ SLOVA
PROHLÁŠENÍ
PODĚKOVÁNÍ
BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

II. KONCEPT

ZADÁNÍ A JEHO AUTORSKÁ INTERPRETACE
VÝCHODISKA A VARIANTY NÁVRHU
KONCEPT NÁVRHU A JEHO CÍLE

III. MÍSTO

PŘÍRODNÍ, KULTURNÍ A SOCIÁLNĚ-SPOLEČENSKÉ KONTEXTY

IV. OBJEKY

PROSTOR – FORMA – TVÁŘNOST
KONSTRUKCE – MATERIÁL
PRINCIPY TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ

V. VÝZKUM, KRITIKA A TEORIE

POSTUP
TESTOVÁNÍ A VYHODNOCENÍ VARIANT
ZVOLENÉ ŘEŠENÍ, OSOBNÍ PŘÍNOS

I. ABSTRAKT

ANOTACE

Cílem diplomové práce je návrat krajiny lidem ve smyslu znovuobjevení bohatství v našem těsném sousedství s návazností na vztah lidí a krajiny. Práci a teoretická východiska uplatňuji v místě mého bydliště, kterým je katastrálním území Lešná, do kterého náleží 7 obcí (Lešná, Jasenice, Lhotka nad Bečvou, Mštěnovice, Perná, Příluky a Vysoká). Základem pro práci se stal osobní vztah k řešené lokalitě a fyzický výzkum v podobě procházení území po přímce, po cestičkách a hledání vazeb v krajině. Pouhou změnou pohybu po území, jsem mohl prožít vlastní intenzivní zkušenost, o kterou se opírám ve svých návrzích. V území jsem vybral 8 míst s jedinečným charakterem, do kterých aplikuji navrhované stavby. Každé z těchto jedinečných míst si z historie nese vlastní jméno, které však dnes již málokdo zná. Konkrétními architektonickými návrhy vrátím těmto místům jejich jméno a přivádím je znovu k životu skrze lidi, kteří tyto místa začnou znovuobjevovat.

KLÍČOVÁ SLOVA

Lešná, Jasenice, Lhotka nad Bečvou, Mštěnovice, Perná, Příluky, Vysoká, krajina, Geonames, Lán, Nadevsí, Sady, Na jámě, Podhůří, Záhumení, Paseky, Obora, vesnice, dědictví, architektura, dřevostavba, jméno, katastrální území, sídlo, obyvatelé, vazby, vlastnické právo, přímka, pěšina, cestička

ANNOTATION

The goal of the master's thesis is to return the landscape to the people in the sense of rediscovering wealth in our close neighborhood in connection to the relationship between people and the landscape. The work and theoretical background is used in my place of residence, which is the cadastral area of Lešná, which includes 7 municipalities (Lešná, Jasenice, Lhotka nad Bečvou, Mštěnovice, Perná, Příluky and Vysoká). The basis for the work became a personal relationship to the location and physical research in the form of walking the area in a straight line, along paths and finding connections in the landscape. By simply changing my movement, I was able to perceive my own intense experience, which I rely on in my designs. In the area, I have selected 8 places with a unique character, to which I apply the proposed buildings. Each of these unique places has a name in history, but few people know it today. Through specific architectural designs, I return names to these places and bring them back to life through the people who begin to discover these places.

KEYWORDS

Lešná, Jasenice, Lhotka nad Bečvou, Mštěnovice, Perná, Příluky, Vysoká, landscape, Geonames, Lán, Nadevsí, Sady, Na jámě, Podhůří, Záhumení, Paseky, Obora, village, heritage, architecture, wooden building, name, cadastral area, seat, inhabitants, ties, property right, straight line, footpath, path

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním dílem, které jsem vypracoval samostatně, a kde elektronické forma diplomové odevzdané práce je shodná s listinnou formou.

Bc. Ondřej Zavadil

PODĚKOVÁNÍ

Moc rád bych poděkoval vedoucímu práce panu doktorovi Janu Mléčkovi za vedení této diplomové práce, věcné připomínky, rady a podklady. Dále chci poděkovat panu doktorovi Zdeňku Vejpustkovi za jeho obětavé konzultace a rady při statickém řešení všech mých návrhů. Panu architektovi Přemyslu Ženčákovi děkuji za ochotu přijmout roli oponenta a za jeho čas. Za překlad textů do angličtiny moc děkuji paní Renatě Korsen. Velké díky patří také všem pedagogům a spolužákům, kteří jakkoliv přispěli k úspěšnému dokončení této práce v podobě rad a veškeré podpory. Poslední poděkování chci směřovat své snoubence a rodině za silnou oporu a vytvoření klidného prostředí pro zdárné dokončení práce.

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

ZAVADIL, Ondřej. Krajina pokaždé jinak - LE3N8 LEŠNÁ. Brno, 2022. Dostupné také z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/141076>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury, Ústav prostorové tvorby. Vedoucí práce Jan Mléčka.

II. KONCEPT

ZADÁNÍ A JEHO AUTORSKÁ INTERPRETACE

Zadání práce vnímám jako velkou výzvu, protože jsem si vědom všech možných přesahů a množství východisek v tomto neohraničeném tématu. Myšlenka o návratu krajině lidem se zdála být pouhou frází, ale při postupném objevování intenzivních momentů v mém okolí se z fráze stal vztah mezi mnou a krajinou. Cílem práce a mého výzkumu je odhalení zkresleného vnímání krajiny kolem nás a umožnění lidem nahlédnout do svého okolí odlišným způsobem. Návrhem drobných staveb umožním navštěvování míst, které lidé již neznají a nevyhledávají je. Zásadní myšlenkou celé práce je znovu objevení vztahu k našemu blízkému okolí, převážně ke krajině, která je daleko bohatší, než jak ji vnímáme. Jednoduchými metodami a podporou jednotlivých míst dokážu přivádět život do míst, které svou jedinečností mohou lidem zprostředkovat intenzivní seznámení s jejich rodným krajem. Nalezneme-li opět vztah ke své blízké krajině, můžeme na základě této změny přehodnotit také další sektory našich životů a zlepšit komunikaci i mezi sebou navzájem mezi lidmi. Protože jsme schopni poznat všechno, kromě sama sebe, sebe poznáváme skrze ostatní lidi. V těchto myšlenkách nám může pomoci také najít vztah i k okolí bydliště.

VÝCHODISKA A VARIANTY NÁVRHU

Variety návrhu spočívají ve vybraném místě, konkrétním charakteru místa a názvu pramenicím z historie. Návrh se opírá o skutečnost současné podoby místa, která je dána zpravidla geologicky (svou polohou, lokací a fyzickým charakterem), ale také se může jednat o čistě popisnou záležitost nebo vlastnické vazby. Každé z potenciálních míst, která nesou jedinečné jméno, znázorňuje na mapě oblast s vlastním významem.

Názvy míst dále dělím do tří kategorií. První a nejobsáhlejší je kategorie popisná, kdy místu dali lidé jméno podle jeho vlastního vzhledu, pozice, orientace a geologickými podmínkami. Často jsou tyto názvy aktuální i dnes, především u názvů jako je např.: Nadevsí, Podhůří, Důlek, Stráž a další. Druhá skupina názvů obsahuje událost, která se na místě stala v minulosti a jméno pramenicím z této situace ji dodnes připomíná: Slaný potok, Křik, Na buči, Piják... Poslední skupinou jmen míst jsou vazby vlastnické, které odkazují na historické majetkové skutečnosti např.: Radošovec, Střítežík, Farské.

Návrh jednotlivých staveb je přímo ovlivněn jmény míst, proto vycházím z historického pojmenování, které porovnávám se současnou podobou místa a hledám paralely. Některá místa jsou z pohledu dnešního stále důstojnými nositeli svého jména, jiná již nejsou tolik čitelná kvůli proměně místa a zbylé jsou pouhým pojmenováním spíše připomínkovým.

Variety návrhu jsou odlišné s ohledem osobního přístupu k jednotlivým místům. Každé místo individuálně doplňuji o můj návrh s ohledem na jedinečné charaktery místa ve snaze o zdůraznění těchto rysů.

KONCEPT NÁVRHU A JEHO CÍLE

Návrh se opírá o jedinečnou identitu jednotlivých míst, které jsem si pro mou práci na základě výzkumu vybral. Konceptně se snažím o drobné zásahy do vysoce kulturní krajiny mého bydliště, které mají přilákat lidi na místa, která běžně nenavštěvují a pouze kolem nich

každodenně prochází. Pro mou práci jsem si zvolil jednoduché stavby z rostlého dřeva, které jsou snadno realizovatelné a citlivě fungují ve vztahu s přírodou. Tyto stavby budou sloužit pro zastavení míst s možností zažít konkrétní místo intenzivně. Stěžejním se stává osobní zkušenost s místem, kterou člověk zažije jedině na místě samotném. Nestačí se pouze na místo dívat s odstupem, nebo kolem něj projít, je třeba to místo zažít v jeho středu a z jeho perspektivy. Svým návrhem si kladu za cíl přiblížit tyto místa obyvatelům a zajistit jim intenzivní zážitek, který vzbudí zájem o další místa v našem těsném sousedství. Vracím život místům s jedinečným jménem a věřím, že tento krok pomůže otevřít cestu k nalezení zapomenutých vztahů mezi lidmi a krajinou. Stavby jsou navrženy s ohledem na životnost kolem 5-10 let, při péči a mírným povětrnostním vlivům se životnost prodlouží.

III. MÍSTO

PŘÍRODNÍ, KULTURNÍ A SOCIÁLNĚ-SPOLEČENSKÉ KONTEXTY

1. Lán

Místo odlehlé a zdánlivě zcela pusté. Velký volný prostor, který se rozprostírá do dálky. Člověk si zde uvědomí vlastní velikost, může se nadechnout a být ve volném prostoru. Nic mu nebrání ve výhledu a vidí do všech směrů. Nachází se na dlani, která mu dává možnost rozhlédnout se kolem sebe a uvědomit si vlastní velikost. Lán byl odjakživa velké rozlehlé pole, které se od minulých dob změnilo pouze formálně dnes se nejedná o jednotlivé pruhy políček vlastněných jednotlivými lidmi, ale o velkoplošné zemědělství. Díky tomuto faktu zde člověk může nerušeně trávit čas mimo osídlení vesnic a není rušen žádnou terénní nerovností. Lán je rovinatá plocha, která svým horizontem sahá až po první stromy v dáli a jedná se tak největší prostor s jednotným charakterem.

Na Láně navrhuji vyvýšenou platformu, která změní horizont pozorovatele o zdánlivý kousek, ale i díky tomuto vyvýšení dokáže pozorovatel zažít odlišný zážitek z totožného místa. Mírnou změnou horizontu se platforma stává symbolem vyvýšené dlaně, která nabízí volnost a možnosti pro zastavení na tomto rozlehlém místě.

Koncept vychází z názvu místa, lán odjakživa symbolizoval velikost, která pro člověka byla naprosto převyšující jeho měřítko, jednoduchá platforma se stává zastávkou v samotném středu lánu, kde si lidé mohou sednout, lehnout, tančit nebo jen zažívat nové perspektivy a nové horizonty této obrovské plochy v krajině.

2. Nadevsí

Místo blízké našim obydlím, které je v těsné blízkosti vesnice a přímo s vesnicí souvisí. Terén se za vesnicí postupně zvedá a vytváří tak mírný svah, který nese druhé místo mé práce. Nadevsí je zcela určitě spojeno s geologickými náležitostmi tohoto místa, protože se fyzicky nachází nad vesnicí, a tudíž si své jméno jednoznačně zaslouží. Díky blízkosti vesnice Lešné se zde odehrává jedinečné divadlo, které si z tohoto místa můžeme každodenně vychutnávat v životní premiéře. Zvýšená poloha místa dává přehled nad Lešnou a dokážeme zde pozorovat život obyvatel. Jdou slyšet zvuky traktorů, štěkot psů, a dokonce hlasy obyvatel, kteří s tímto místem ve skutečnosti sousedí. Místo je také velmi vyhledávané pro procházky a volnočasové aktivity. Jako malí jsme zde sami pouštěli papírové draky a dováděli. Místo natolik blízké lidem, že je vnímáno jako bezpečné všem známé místo.

Nade vsí jsem svůj návrh zaměřil na pohledy do vesnice, průhledy mezi domy a všemožné výhledy směřující na vesnici. Vytvářím zde pódium spolu s kulisou, která má návštěvníkův pohled nasměřovat zpátky na vesnici. Jedná se o důležitý moment, který pomáhá lidem připomenout odkud vyšli. Většina lidí toto místo využívá jako vstup do krajiny a pohledy směřují od vesnice pryč, ale díky jménu místa si může každý připomenou, že je důležité se také podívat zpátky na vesnici.

Koncept je založený na vytvoření stavby, která bude otevřená na vesnici, vytvoří platformu pro aktivity lidí a umožní se soustředit směrem k vesnici. Stavba je tvořena pódium, kulisou v podobě tří stěn a malou stříškou. Tvary jsou zešikmeny a vytváří tak zorné pole směřující na Lešnou.

3. Sady

Místo, odrážející vysoce kulturní krajinu mého okolí, lidská činnosti je patrná z rastru celého sadu. Všudypřítomný řád narušuje jen pár prázdných míst v jinak dokonalém rastru stromů, sad je starý a neudržovaný. Kvůli jeho zarostlému rastru náletovými dřevinami si zamyšlený člověk nemusí všimnout pravidelnosti výsadby a projde kolem sadu s pocitem, že minul nějakou zalesněnou část louky. Uvnitř sadu si člověk všimne pravidelného rastru, ve kterých se tyčí vzrostlé stromy, sad je z poloviny třešňový a ve spodní část je tvořen jabloněmi. Skrze sad vede frekventovaná stezka, kterou využívají především zvířata a díky této prošlapané cestičce se do pravidelného rastru vmísila i jedna organická linie, která je spolu s hranicí sadu jediným nepravidelným prvkem.

V sadě si člověk může najít individuální místo pro piknik, posadit se do trávy a opřít se o strom, v každém ročním období sad nabízí odlišnou tvář a intenzivní zážitek. Někdy je sad více čitelný skrze zimní měsíce, kdy není zahalen zelenými listy, v jiných měsících se promění v květy zalitou oblast. Díky ovocným stromům se také v období dozrávání plodů stává velmi navštěvovaným místem.

Koncept je založený na doplnění děravého rastru o rozhlednu, která vyčnívá nad koruny stromů a láká tak lidi k návštěvě, zároveň se nachází uprostřed sadu a lidé se tak díky tomu ocitnou v sadě, který by mohli na své cestě minout. Osobně jsem kolem sadu šel několikrát a až díky této práci jsem do něj vstoupil a vím, že na základě této zkušenosti se tam budu vracet.

4. Na jámě

Místo nesoucí jednoduchý název, který však obsahuje skutečně silné místo. Jedná se o nízko položený bod, který je obklopen svahy a kopečky. Sem člověk musí sestoupit a dostat se do nejnižšího místa, ze kterého není žádný výhled a člověk tak nerušeně setrvává v dolině.

Na jámě se nachází mezi dědinami, pravidelně se v jeho blízkosti pohybují lidé, ale nikoho nenapadne sejít dolů a zakusit tu změnu na vlastní kůži. Díky přímce jsem procházel toto místo a až při návštěvě této jámy jsem si uvědomil, že celý život jsem chodil kolem jámy a nepřišlo mi to místo nijak zajímavé, ale až nyní jsem zažil opravdovou jámu. Z okolních cest má člověk výhledy na nedaleké kopce a vidí i do velké dálky. Všechno okolní si bere veškerou pozornost a žádná nezbyvá na jámu.

Rozhodl jsem se vytvořit kruhové auditorium, které kopíruje vlastní terén jámy a umožňuje lidem posadit se v úrovni terénu. Pohyb v okolí jámy je celkem hustý, ale lidé chodící kolem jsou rozptylování výhledy nad horizontem a kochají se krajinou v dáli. Na jámu se pozornost nedostává, protože to, čím je jedinečná zažije pozorovatel až sestoupí do její úrovně a zažívá jí z pozice jámy, nikoliv z pohledu na jámu.

Koncept mého návrhu se opírá o znovu přivedení pozornosti právě k jámě. Obvyčejný jáma totiž po jejím navštívení odhaluje své intenzivní ticho a bezvětří. Člověk zde zažije oázu klidu mezi dědinami. Návrh auditoria láká k sestupu kolemjdoucí lidi a odhaluje jim kouzlo této doliny.

5. Podhůří

Nejvyšší místo mé lokality se nachází pod petřkovická hůrka a odjakživa je největší dominantou mé rodné krajiny. Tento majestátní kopec se tyčí nad celou lokalitou a lidé k němu odjakživa vzhlíží. Hůrka je nejdrsnějším místem katastru, co se týče nadmořské výšky, větru a počasí. Často se hůrka zahluje do oblačnosti a mlhy. Tento významný kopec skrývá také poutní místo, které je hojně navštěvované a koná se zde každoroční pouť. Putování na vrchol většinou doprovází nějaká fyzická námaha, ale málo kdy si dokážeme uvědomit si velikost hory z pouhé túry. Zaměřuji se na vnímání kopce a zohledňuji nutnost uvědomění si kopce do řešení tohoto místa.

Návrh zákopu umožní člověku sednout si na patě hůrky, kde se rovinaté krajiny postupně stává svah, který roste až k samotnému vrcholu hůrku. Snažím se obrátit pohled na Hůrku, a ne pouze z hůrky. Záměrem je uvědomit si horu samotnou tváří tvář.

Podhůří je místo, kde se návrh dostává hlouběji pod terén, záměrem se stává snížení perspektivy člověka těsně nad terén. Je třeba dostat se do zákopu, který umožňuje návštěvníkovi vzhlížet směrem k vrcholu. Ze zákopu se jeví hora daleko větší a můžeme si díky tomu uvědomit naši maličkost. V koncepčním přístupu na tomto místě se zaměřuji na pohled vzhůru na hůrku, protože většinou se z hůrky díváme dále, ale samotnou hůrku si nejlépe uvědomíme z žabí perspektivy při patě tohoto strmého kopce.

6. Záhumení

Místo za humny, tedy za stodolami a za zahradou. Na záhumení se odehrává život obyvatel, kteří zde mají zahrady, sady, políčka a prožívají zde každodenní práci. Oproti návsi, kde vede většinou komunikace a domy zde mají upravenou fasádu a reprezentativní vzhled. Záhumení je přesným opakem průčelí do vesnice, protože zde si nikdo nehraje na reprezentativní vzhled, mají zde hnůj, kompost a zahradu s technikou či skladem materiálu. Dá se říct, že záhumení je skutečným obrazem života na vesnici, protože je jedinečně osobní bez přetvářky. Zahrady u záhumení jsou obehnány plotem a sousedé se zde potkávají u práce na polích, na zahradách a často spolu mluví. Za zahradu se dostávají brankou nebo bránou, kterou byli schopni projet i traktorem, kterým obdělávali plužinu za záhumením.

Na záhumení jsem vnímal důležitost vytvoření místa pro setkávání sousedů, kteří si po práci mohou sednout a společně povídat. Taková vesnická beseda za zahradou, která je ideálním i pro starší lidi, kteří zde mohou v klidu odpočívat a trávit čas na čerstvém vzduchu. Děti si zde mohou nerušeně hrát, aniž by rodiče trnuli strachy z rušné ulice na návsi.

Hlavními body konceptu na záhumení jsou lavičky, které obklopují záhumení cestu, po které se přes den prohánějí traktory a další zemědělská technika. Lavičky jsou naproti sobě, aby si sousedé mohli povídat, zároveň si koukali za záda, vytvářím tak propojení mezi krajinou a zahradami. To je pro mě záhumení. Je to veřejný prostor za zahradami, který spojuje a ohraničuje vesnici.

7. Paseky

Místo, které je obehnáno ohradníkem a lesem. Travnatá plocha s charakteristickou vůní, která je způsobená krávy, které se zde každodenně pasou. Paseky jsou místem na samotné hranici

mého území a je zde klidné prostředí. Člověk zde může zpomalit svůj čas, zasnít se a úplně se vrátit do dřívějších dob. Paseky jsou místem, kde se setkávají domestikovaná zvířata s člověkem a využívají tyto rozsáhlé horizontální plochy. Zažít tu pravou paseku, která již dnes není všude samozřejmostí.

Vytvářím zavěšenou platformu, která tvoří stín a podporuje horizontálnost celé paseky. Stín platformy mohou využívat jak krávy, tak lidé, kteří se díky této střeše mohou ukrýt přímo uprostřed paseky. K tomuto přístřešku přivádím ohradník, kterým vytvářím uličku z lesní cesty až po stromy, na kterých je celá konstrukce zavěšena.

Konceptem je, umožnit lidem zažít tu správnou paseku. Podstatou návrhu je dostat se do středu paseky, kde se všude kolem tohoto místa vyskytují krávy a nerušeně se zde pasou. Běžně, by nebylo možné vlézt do ohrady a riskovat tak nepříjemnému vystrašení krav nebo nějaké zranění. Díky této zavěšené platformě a vytvořené cestě až pod střechu, si každý může vychutnat tu pravou paseku se vším všudy.

8. Obora

Obora je odjakživa velká lesní plocha, která dříve sloužila rodu Kinským, kteří zde chovali daňky, jeleny a další zvěř. Byla to chloubka, který sloužila pro kratochvíle panstva a pořádání honů. Dnes se zachoval pouze les, který nese jméno obora. oboru všichni místní znají, ale důvod pro tento název by se dnes hledal těžko. Princip obory je ohraničený les, převážně obehnaný vysokým plotem, který odděluje dvě území, dodnes obory fungují a jsou velice populární. Při hledání řešení pro toto místo jsem se zaměřoval právě na jméno obora, a jak její jméno vrátit.

Navrhuji reverzní oboru, kde se snažím zprostředkovat člověku pocit být uvnitř obory. uvnitř a venku, je zásadním, jak vnímáme tuto situaci. v návrhu jsem umístil do stávající obory neboli lesa, nový prvek reverzní ohrady.

Koncept je založený na vnímání uvnitř a venku, člověk jdoucí do obory si neuvědomí, že je skutečně v oboře a kvůli legislativě není ani možné ohraničit les. Zároveň vnímám důležitost zachování lesa pro další generace. Hojně těžební práce z lesa postupně odstraňují dřeviny a mění celkový dojem z lesa. V návrhu jsem se zaměřil na vložení ohrady, která nebude bránit migraci zvířat a zároveň vytvoří optickou bariéru. Můj návrh je založen na dřevěné ohradě, která se dá podlézt a je tvořena sloupy a dřevěným bedněním, které zamezuje vhlížení do obory. Je nutné do obory vejít a zažít oboru. Návrh zároveň pomáhá udržet divokost krajiny a vymezuje tak kus lesa, ve kterém se přestane těžit a nechá se tento kus obory přírodě.

IV. OBJEKTY

PROSTOR – FORMA – TVÁŘNOST

Forma je ovlivněna jednotlivými charaktery míst, podporuje název a požadovanou funkčnost stavby. Stavby jsou pouze jednoduché a mají primárně zaujmout člověka, který jde kolem. Na každém místě vytvářím prostor pro intenzivní zážitek konkrétního místa, nedefinuji činnosti pro návštěvníky, ale umožňuji svobodné počínání. Některé místa vyžadují mírné směřování, které odhalí podstatu intenzity místa, například Nadevsí je řešeno jako pódium s kulisou, která vymezuje výhled na vesnici.

KONSTRUKCE – MATERIÁL

Nosné konstrukce jsou všechny navrženy z rostlého dřeva, které je dostupné z nedalekých pil a lesů. Nejčastějším prvkem je prkno průřezu 140/60 mm o délce do 6 m s ohledem na snadnou dopravu. Sloupy a některé subtilní části rámu jsou řešeny prvkem 120/120 mm, ostatní vedlejší a doplňkové prvky jsou řešeny v průřezích 100/120, 120/160, 180/60, 100/100 mm. Hlavním nosným prvkem se v horizontálním směru je trám o průřezu 160/180 mm o délce do 6 m, který je dimenzován s ohledem na rastr sloupů a možnosti vykonzolování. Dřevěné prvky jsou také ztužující pásy. Pro založení jsou zvoleny zemní vruty DIY 700 s patku U-120 od firmy bayos, ocelový materiál: trubka (pro patku D66x2 mm, pro vrut 65x2 mm), plech patky 4 mm, pásovina vrutu 2x10 mm, pozinkování dle DIN EN ISO 1461.

PRINCIPY TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ

Spoje jsou řešeny na sraz, vzhledem k umístění realizovaných staveb v exteriéru a vystavení staveb povětrnostním vlivům. Jiný druh spoje by měl za následek snížení životnosti staveb. Spoje jsou doplněny o tesařské vruty, které jsou aplikované ve všech stavbách. Vruty SFS WT-T (dvoj závitový vrut zvolený jak pro kotvení prken, tak pro spoje nosných konstrukcí). Prkna budou kotveny vruty WT-T 6,5x160. Založení je převážně řešeno zemními vruty, v jednom případě je na místě Paseky betonován dřevěný pilíř z akátového masivu do hloubky 1,3 m, který nahrazuje strom pro zavěšení konstrukce. Na dalších místech se založení řeší individuálně pomocí štěrku a geotextilie, z důvodu kontaktu se zeminou a realizace stavby pod úrovní terénu, tyto speciální situace nastávají na místě Podhůří a Na jámě.

V. VÝZKUM, KRITIKA A TEORIE

POSTUP

Procházení po přímce, změnou pohybu se objeví intenzivní zážitky v krajině a otevrou se nám oči. Osobní prozření a uvědomění si, že jsem dosavadním životem zkrusoval skutečnou podobu krajiny kolem mě. Vnímám jsem pouhý výsek okolí a globalizoval jsem si zbytek míst, kde jsem nikdy dříve nebyl. Po přímce křížem krážem přes celý katastr, to byl odrazový můstek k dokázání neznalosti mého okolí, uvědomění se potenciálu krajiny a touhu dále s těmito poznatky pracovat.

Chození po cestičkách bylo druhým způsobem výzkumu, kde jsem zjišťoval paralely ve vesnicích, hledal jsem pěšiny mimo zpevněné povrchy a mapoval putování lidí v sídle i mimo něj. Zde bylo zásadním zjištěním zarůstání cestiček, které způsobila situace s pandemií, kdy se lidé izolovali, nenavštěvovali se a vedli individuální život. Vychladl vztah mezi sousedy ze strachu o vlastní zdraví, zarostly pěšiny ve vesnicích a lidí se odcizili. Důležité vrátit se zpátky a obnovit tradice, obnovit akce ve vesnici a znovu se otevřít kontaktu s ostatními obyvateli.

Vazby v krajině, jsou také důležitým bodem práce. Jsme generace lidí, kteří jsme se oproti předešlým generacím napřímili a do krajiny chodíme ne za obživou, ale za odpočinkem a relaxací. Změnil se způsob hospodaření a zemědělství. Začal se vytrácet vztah ke krajině a začali jsme krajinu vnímat pouze ve smyslu zemědělského. Zploštilo se naše vnímání krajiny, kterou již neužíváme kulturně a sociálně. Změna vlastnických vazeb, kdy fyzický vlastník polí

nechává pole v nájmu dalších lidí a z políček se stávají monokulturní plochy, které dále narušují ekosystém. Způsob, jakým dnes využíváme krajinu se negativně propisuje do dalších ekologických otázek, kulturních a má dopad i na nás samotné.

TESTOVÁNÍ A VYHODNOCENÍ VARIANT

V rámci práce jsem zhotovil dřevěné kolíky s textem, který jsem umístil do vybraných míst budoucích realizací. Na místě jsem umístil text na papíře s vysvětlením projektu, jedinečným názvem konkrétního místa, QR kódem na webové stránky práce a fix s možností udělení čárky do tabulky s návštěvností. Bylo kouzelné a povzbudivé vidět intenzitu pohybu lidí, kteří mi plnili tabulku a zvyšovali návštěvnost na stránkách, uvědomil jsem si, že projekt má smysl a je důležité jej dokončit a ideálně dotáhnout do realizace.

ZVOLENÉ ŘEŠENÍ A OSOBNÍ PŘÍNOS

Umožňuji lidem zažívat jedinečnost míst v jejich těsném sousedství, které postupně upadá a chladne vztah mezi krajinou kolem nás a námi. Důležitým přínosem byla práce také pro mě osobně, jelikož jsem si touto prací uvědomil vlastní zkreslený obraz okolí, které je daleko bohatší. Vlastní zážitek a intenzivní procházení rodnou krajinou mě velice obohatilo a vnímám svou úlohu architekta, který se snaží o zprostředkování stejného zážitku pro ostatní obyvatelé. Doplnění vysoce kulturní krajiny o stavby menšího měřítká cílím na obyvatelé, kteří vnímají své okolí jako prázdné a pusté, po navštívení těchto 8 míst věřím, že změní názor. Tento přístup ke krajině, o které dnes pouze mluvíme a vlastně ji vůbec neznáme, je přínosný pro dnešní dobu. Důležitost uvědomění si bohatství a dědictví předků v našem okolí je zásadní v poznávání sebe sama a vnímání souvislostí ve vztazích k místu, k lidem a také k životnímu postoji jedince. Nehledejme zážitky jinde ve světě, podívejme se do lesa, na louku, na remízek za domem, možná si uvědomíme, že naše okolí a krajina kolem nás nám umí nabídnout více než si myslíme.